

Disszertáció írás kisokos

Tartalomjegyzék

Bevezetőszó	3
0. Lépés: Előválogatás	4
1. Lépés: Word template megszerkesztése és Endnote használata	5
2. Lépés: 'Methods' és 'Results' fejezetek	6
2. Lépés: 'Objectives' fejezet	7
3. Lépés: PPT	8
4. Lépés: 'Discussion' fejezet	9
5. Lépés: 'Conclusion' fejezet	10
6. Lépés: 'Summary' fejezet	11
7. Lépés: 'Bevezető' fejezet	12
8. Lépés: 'Köszönetnyilvánítás'	13
9. Lépés: Irodalomjegyzék, tartalomjegyzék ellenőrzése, javítása	14
10. Lépés: 'Bibliography of the candidate's publications' fejezet	15
11. Lépés: Parafrázálás	16
12. Lépés: Tézis füzet	17
13. Lépés: Copyright és Disszertáció írás	18
14. Lépés: Leadandó dokumentumok a disszertáció benyújtáshoz	19

Bevezetőszó

Ez a kisokos a hatékony és gyorsabb disszertáció íráshoz készült segédletként. A benne foglaltak több éves tapasztalatokon alapulnak.

A disszertáció írás általánosan 200-300 munkaóra közötti időt vesz igénybe, de ennél extrém esetekben sokkal több munkaóra is szükség lehet. A jelen módszertan használatával ez az idő 100-150 órával csökkenthető.

Miért?

A disszertáció különböző fejezetekre tagolható. Ezek között vannak olyan részek, melyek gyorsan megírhatóak, pl. módszertan, eredmények fejezet. A bevezető fejezet az egyik legnehezebb megfogható része a dolgozatnak. Sokan ezt kezdik el legelőször írni, mely fejezet voltaképpen a végtelenségig írható lenne. Ezzel ellentétesen, ha a bevezetőt a dolgozat végére hagyjuk, célirányosan a diszkusszióban felvetett gondolatokat vezetjük be vele, akkor lényegesen lerövidíthető ezen fejezet írása.

0. Lépés: Előválogatás

A disszertációt képező saját szerzős (első szerzős és társszerzős) cikkek összeválogatása, melyekre a disszertáció épül. Törekedni kell a minimum elvére, a lehető legkisebb számú cikkekből - ami az IF követelményeknek és a doktori szabályzatnak már megfelel - megírni a disszertációt.

Miért?

Gyorsabb a disszertáció írás kevesebb cikkből. Másrészt a tudományos életben a PhD-ba beleszámító cikkek 0. lépésnek számítanak, minden tudományos aktivitás a PhD fokozat után kezdődik. Ha több anyagod van, hagyd a PhD utánra is, ne nullázd le magad.

Becsült munkaóra: 2 óra

1. Lépés: Word template megszerkesztése és Endnote használata

Érdemes az elején megszerkeszteni a word fájlt, amiben írod a disszertációd, mert ha megfelelően használod a címsorokat, akkor automatikusan elkészül a tartalomjegyzék is a disszertációdhoz. A disszertációban az alábbiak szerint kell tagolni (ezeket érdemes címsor 1-nek megadni: Coverpage (ez utóbbit címsorba nem kell megadni); Table of Contents; List of Abbreviations; 1. Introduction; 2. Objectives; 3. Methods; 4. Results; 5. Discussion; 6. Conclusions; 7. Summary (1page); 8. References; 9. Bibliography of the candidate's publications; 10. Acknowledgements).

A fedőlap minták és az általános formai követelmények, mint margó méret, betűméret, betűtípus stb. elérhetőek a Doktori Iskola honlapjáról: (<https://semmelweis.hu/phd/dokumentumok/letoltheto-dokumentumok/>) általánosan: Times New Roman betűtípus; 12-es betűméret a dolgozat egészében, a margó 3-3 cm minden oldalon; 1.5-ös sortávolság; sorkiegyenlítés).

A disszertációs írásához elengedhetetlen, hogy egy hivatkozás kezelő programot használj. A Semmelweis Könyvtár oldaláról hallgatóknak, VPN-ről otthonról vagy egyetemi hálózatról ingyenesen letölthető az Endnote program, valamint a disszertáció követelményének megfelelő Endnote fájl is (<https://lib.semmelweis.hu/endnote>).

Tipp: A Kutatásmenedzsment Munkacsoport létrehozott egy word template-t a disszertáció íráshoz, melyet a KMMCS weboldaláról (<https://semmelweis.hu/kmmcs/dokumentumtar/>) tudod letölteni.

Tipp2: aktuális fedőlap minták az alábbi oldalról letölthetők, a saját képzésünknek megfelelő kiválasztható: <https://semmelweis.hu/phd/hallgatoknak/a-doktori-ertekezes-benyujtasanak-hatarideje-formai-kovetelmenyei-es-benyujtasa/#eredetiseg>

2. Lépés: 'Methods' és 'Results' fejezetek

A disszertációt képező cikkekből kell összeállítani az egységes módszertani és eredmények fejezetet. Ebben a szakaszban érdemes csak másolni az eredeti cikkek módszereit, eredményeit (kvázi CTRL+C, CTRL+V-vel), az angol átfogalmazása nélkül.

Több eltérő témájú cikk esetén alfejezetekre bontani (pl. Study 1, Study 2, stb). Azonos téma esetén egybeolvasztani a cikkek módszertanait. A results-nál ugyanígy, több alfejezetre érdemes bontani a fejezeteket. A táblázatok és ábra feliratokban MINDIG hivatkozni kell az eredeti cikkedre */legegyszerűbb endnote hivatkozásként/* amelyikből idézed. A cikkekben korábban publikált táblázatok és ábrák szerkesztéshez sokszor engedélyt kell kérj az újságtól, mert módosításnak számít. Ha csak pl. csak a színét megváltoztatod, vagy más feliratot adsz egy oszlopnak egy ábrán, az már módosításnak felel meg. Vannak olyan újságok, amikben az ábrák szabadon felhasználhatók, módosíthatók (idézni attól kell őket), míg másoknál engedély szükséges ahhoz, hogy ilyen módosítást véghez tudj vinni. */részletek a Copyright és Disszertáció írás című fejezetben/*.

Miért?

A módszerek és az eredmények rész a leggyorsabban megírható része a disszertációdnak. Hamar megvagy vele és motiváló, hogy a dolgozat egyharmada kész is van.

Hivatkozni azért kell saját magadat, mert szerző jogilag a cikkedben jelent meg először az a táblázat vagy ábra, amit felhasználsz a disszertációdban, így a saját ábrádat is már csak hivatkozva tudod felhasználni – jelezve, hogy ez nem egy új eredmény a disszertációdban.

Olyan eredményt NEM SZABAD a disszertációba beletenni, ami még nem jelent meg, de a későbbiekben szeretnéd publikálni. Ugyanis a disszertáció egy önálló tudományos munkának számít, doi számot is kap, így az abban megjelent eredményeket utána már nem tudod publikálni, mint új eredmény, ami eddig máshol nem jelent meg.

Becsült munkaóra: 24-48 óra

2. Lépés: 'Objectives' fejezet

Ajánlott, hogy 1 oldal, max. 2 oldal legyen. Egy rövid általános bekezdés után (a téma elhelyezése az olvasó számára, ha ott olvasna bele először a disszertációdba, melybe hivatkozás nem kell), felsorolás szerűen jöhetnek azok a kérdések, amelyekre a disszertációd konklúzió részében fogsz válaszolni (és amelyeket a nagy védésed során a bírálók fel tudnak olvasni, mint hivatalosan elfogadott új eredmények).

Tipp: az angol nyelvű cikkek absztraktjaiban, bevezetőiben megfogalmazott célok általában jók ide.

Becsült munkaóra: 4-8 óra

3. Lépés: PPT

Furának tűnhet, hogy a disszertáció írás közepén állj neki a PPT-nek, ami a házi védéshez vagy nagyvédéshez kell majd. Ez azért javasolt ilyenkor, mert ebben a szakaszban, mikor meg vannak a célok, módszerek és eredmények, a PPT-t könnyű megírni. Ugyanakkor, a PPT-ben meghatározott konklúziók vezérfonalként szolgálhatnak a disszertációd diszkussziójához, összefoglalójához.

Becsült munkaóra: 8-24 óra

4. Lépés: 'Discussion' fejezet

A diszkussziót, a cikkek diszkusszió alapján kell egységes egységbe szerkeszteni. Ebben a szakaszban érdemes csak másolni az eredeti cikkek diszkusszióit (kvázi CTRL+C, CTRL+V-vel), az angol átfogalmazása nélkül. Ha szükséges alfejezetekre tagolni. Átolvasva a hiányzó részeket kitölteni, új alfejezeteket írni. Legalább 2-3 új fejezetet kell/érdemes írni. A diszkusszió első oldala egy általános bevezető legyen (egy oldal) kérdés felvetés, alkalmazott módszer, főbb eredmények, kvázi absztrakt szerűen. Az irodalomjegyzéket is bővíteni kell, összességében a teljes disszertációban 110 feletti legyen, egy harmada/fele 5 éven belüli friss irodalmakkal.

Tipp: az új fejezetek lehetnek az eredeti cikkek diszkusszióinak egy-egy bekezdései, amik nem lettek részletesen kifejtve, vagy a cikkek bevezetőjéből egy-egy fejezet, kb 1-2 oldalba kifejtve az új fejezeteket. De lehetnek teljesen új fejezetek, amik a témához kapcsolódnak.

Becsült munkaóra: 16-32 óra

5. Lépés: 'Conclusion' fejezet

A célkitűzések fejezetben feltett kérdésekre pontokba szedve a válaszok. Legyen lényegre törő, mert ezt fogják felolvasni a nagy védéseden, mint elfogadott új megállapítások. Fél oldal – két oldal között.

Tipp: cikkek konklúzió, összefoglalói esetleg absztraktjaiban lévő fő megállapítások jók szoktak ide lenni.

Becsült munkaóra: 8-16 óra

6. Lépés: 'Summary' fejezet

Szigorúan 1 oldal lehet. Absztrakt szerűen: bevezetés, módszerek, eredmények, konklúzió. Több cikk esetén egybe gyúrva.

Tipp: az eredeti cikkek absztraktjai tökéletesek ide. Átfogalmazással még itt sem érdemes foglalkozni.

Becsült munkaóra: 4-8 óra

7. Lépés: 'Bevezető' fejezet

Igazodva a dolgozat terjedelmi limitjeihez, célirányosan előkészíti az utána jövő részeket. Megnézni, hogy összesen hány oldal a teljes disszertáció. Minimum 30 - maximum 60 oldal lehet a disszertáció angol nyelven a címoldal, tartalomjegyzék, rövidítések és irodalomjegyzék nélkül. Annyi oldalt kell írni bevezetőnek, ami elegendő a beadáshoz. Rövid disszertáció esetén mondjuk 40 oldal (a 31 oldal nem túl elegáns, bár szabályosnak – szabályos).

Tipp: a cikkek bevezetője felhasználható szintén, itt is először CTRL+C, CTRL+V, átfogalmazással még nem érdemes foglalkozni.

Becsült munkaóra: 24-48 óra

8. Lépés: 'Köszönetnyilvánítás'

A köszönet nyilvánításba majd kérlek írástok bele, hogy a munka a KMMCS segítségével valósult meg.

Említsetek meg a témavezetőkön és intézet vezetőkön kívül a társzerzőket, TDK-sokat, asszisztenseket, családot.

Becsült munkaóra: 2-4 óra

9. Lépés: Irodalomjegyzék, tartalomjegyzék ellenőrzése, javítása

Ha megfelelően használtad a wordben a címsorokat és endnote-t, akkor itt már sok munkád nem lesz.

Becsült munkaóra: 2-4 óra

10. Lépés: 'Bibliography of the candidate's publications' fejezet

2 alrészből áll: tézisekhez kapcsolódó és azokhoz nem kapcsolódó publikációk.

Tipp: egy másik word fájlban endnote-tal hivatkozva gyorsan megfelelő formátumba hozható. Minden publikáció végére az IF értéket is érdemes megadni (egyetem könyvtár honlapján van IF kereső, hasznos, jó program: <https://lib.semmelweis.hu/impaktfaktorok>). A kész lista utána mehet a Könyvtári adatlapra (disszertáció leadáshoz szükséges dokumentum) is a lista (de előtte MTMT-ben is frissíteni kell a cikkeket).

Becsült munkaóra: 4-8 óra

11. Lépés: Parafrázálás

A már kész dolgozatot nyelvileg át kell fogalmazni (parafrázálni), mert a plágiumot, önplágiumot el kell kerülni. Az egyetem a „turnitin” nevű plágium kereső programot használja. Valójában ez nem egy plágium kereső program, hanem "hasonlóságokat" kereső program, ami azt jelenti, hogy a disszertációban keresi azokat a szöveg egyezéseket, amelyik más dolgozatokban, könyvekben, internetes helyeken megtalálhatóak. A program egy úgynevezett similarity indexet ad meg, hogy a dolgozat hány százalékában hasonlít egy másik munkára. Ez azért fontos, mert nem szűri a valódi plágiumot, azaz magas similarity index esetén sem feltétlen plágium (lett jelölve a forrás, stb), és alacsony similarity index esetén is lehet plágium (mert pl. az eredeti angol szöveget valaki nagyon jól átfogalmazta). A parafrázálás során a minél alacsonyabb similarity indexre kell törekedni, de ez sokszor nem elérhető (pl. sok táblázat, sok a szakszó - pl. szemészeti téma esetén fordult ilyen elő, ilyenkor a magasabb similarity indexet is elfogadják).

A program kijelöli a dolgozatban színekkel a hasonló részeket. Itt azokat kell átfogalmazni, ahol több mondat van egymás után színnel kijelölve.

Tipp1: a KMMCS honlapján van lehetőség parafrázálást kérni, így a kész disszertáció könnyebben átfogalmazható a kijelölt színes részek segítségével.

Tipp2: A parafrázáláshoz érdemes lehet szaknyelvi lektort, vagy angol anyanyelvű lektort igénybe venni. A SE – Nyelvi Intézet jelenleg (2023) 8000 Ft/óradíjban dolgozik és egy disszertáció átdolgozása 10-20 munkaórát jelent. Kb. 2-4 hét alatt vállalják az ilyen jellegű munkákat. További lehetőség parafrázáló weboldalak használata, pl: <https://quillbot.com/> (ingyenes, de előfizetéssel több funkció érhető el).

12. Lépés: Tézis füzet

A tézis füzet a disszertáció kivonata. Érdemes ezt a parafrázálás után elkészíteni. A tézisfüzet terjedelme 8-16 oldal, A5-ös formátum (ehhez is van sablonunk, web oldalról letölthető: <https://semmelweis.hu/kmmcs/dokumentumtar/>). A tézisfüzetet angolul kell elkészíteni, ha a védés angol nyelvű vagy magyarul, ha a védés magyar nyelven történik. A tézisfüzet szerkezete: 1. Introduction/Bevezetés – 2. Objectives/Célkitűzés – 3. Methods/Módszerek – 4. Results/Eredmények – 5. Conclusions/Következtetések – 6. Bibliography of the candidate's publications /Saját publikációk jegyzéke (a disszertációhoz kapcsolódó közleményeket az egyéb publikációktól elkülönítve kell felsorolni). A tézisfüzet irodalomjegyzéke csak a jelölt publikációit tartalmazza hasonlóan, mint a disszertációban. A tézis füzet nem tartalmazhat hivatkozásokat.

Tippek:

- 1) fél-egy oldalnál nem szabad több bevezetőt írni
- 2) módszertan legyen lényegre törő
- 3) az eredményeket a disszertáció ábrafelirataiból érdemes megírni, mert azok rövidek általában
- 4) nem fog minden ábra valószínűleg beférni, egyes eredmények kihagyhatók, illetve szövegesen megadhatóak ábrák, táblázatok helyett
- 5) summary, conclusion, publikációs lista szó szerint ugyanaz, mint a disszertációban

13. Lépés: Copyright és Disszertáció írás

A disszertáció részét képezi az, hogy kötetés során a köszönetnyilvánítás után az eredeti cikkeket is beköttesd a dolgozatba. Ehhez is és az ábrák módosításához is szükség van szerzői engedélyekre. Ezeket az adott kiadónál kell ellenőrizni a felhasznált cikkenként.

Ezek a copyright engedélyeket el kell menteni, mert a disszertáció leadásakor csatolni kell a dolgozat mellé.

Sokszor előfordul, pl. Open Access támogatásoknál, hogy nincs szükség engedélyre, akkor ennek a tényét kell rögzíteni (pl. képernyő fotó) a Doktori Iskola részére.

Tipp: az utóbbi években megjelent cikkeknel a cikk maga is tartalmazza a felhasználhatósági jogot általában (keresőbe beírni a „CC BY” vagy a „copyright” kifejezést, könnyen megtalálható. Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) azt jelenti, hogy engedély nélkül felhasználható és módosítható NEM kereskedelmi célokra.

Ha engedély szükséges, ezekhez a formanyomtatvány a legtöbb kiadónál elérhető.

További részletek: <https://semmelweis.hu/phd/dokumentumok/letoltheto-dokumentumok/>

14. Lépés: Leadandó dokumentumok a disszertáció benyújtáshoz

1. Disszertáció Word + PDF formában

2. Tézis füzet Word + PDF formában

3. Copyright statement

Azon cikkek után után copyright statement, amelyeken alapul a disszertáció. A copyright statement tartalmazza, hogy a cikkeket kinyomtatod a disszertációd végén, illetve, hogy beleraktad az ábrákat, táblázatokat belőlük a disszertációdba

- legtöbb cikk tartalmazza ezt, keresőbe érdemes beírni (CTRL+F: CC BY)
- legtöbb kiadónak az author guideline-ja tartalmazza, hogy milyen formában használhatók fel a cikkek, keresés: újság neve + copyright statement. Általában külön kiemelik, hogy disszertációhoz nem kell engedélyt kérni.
- Ha megtaláltad a copyright statementet: képernyő mentés róla – cikkenként és ezt is csatolni kell a PAKK-hoz
- néhány esetben engedélyt kell kérni a kiadótól (pl. Orvosi Hetilap): formanyomtatványt kitölteni, engedélyt kérni

4. Értekezés formai követelményei adatlap

Elvileg a házi védés jegyzőkönyvének a része, de külön is letölthető. Fontos, hogy a disszertációdnak megfelelő formátumot válaszd ki (angol 25-50, angol 30-60, magyar 70-150).-

- <https://semmelweis.hu/phd/dokumentumok/letoltheto-dokumentumok/>
- <https://semmelweis.hu/phd/hallgatoknak/a-doktori-ertekezes-benyujtasanak-hatarideje-formai-kovetelmenyei-es-benyujtasa/#eredetiseg>

5. Eljárási díj kifizetésének igazolása

Hallgatók és SE dolgozó egyéni fokozatszerzők esetén 120 000 Ft, nem SE dolgozó egyéni fokozatszerzők esetén 200 000 Ft.

- a doktori iskolában az ügyintéződnék kell írni, hogy írják ki neptunba, befizetni és a befizetésről egy képernyő fotót menteni (neptunról)
- A díjak befizetésével kapcsolatban keresse Gazdasági ügyintézőnket: Baracsi Mónika Telefon: +36 30 016 4561.

E-mail: baracsi.monika@semmelweis.hu"

- lehetséges intézetek közötti átkönyveléssel is fizetni, ha a befogadó intézet vállalja az összeget (szokták vállalni)

6. Könyvtári adatlap

Az alábbi linken letölthető word doksiba kell bemásolni az MTMT-ből kimásolt cikkeket, impakt faktoral kiegészítve. 2 csoportba bontva: disszertációra épülő és azokra nem épülő cikkek.

https://lib.semmelweis.hu/phd_igazolas

Impakt faktor kereső év szerint (VPN kapcsolatból):

<https://lib.semmelweis.hu/impaktfaktorok>

7. Házivédés jegyzőkönyve

Szkennelve, ennek része a házibíró bírálat és a bírálatra írt válasz: aláírva, szkennelve mindegyik.

8. Nyelvvizsga igazolások

Amennyiben nem került még leadásra

9. Tudományági Doktori Iskola tanácsának javaslata (aláírva a témavezető és a TDI vezető által) a bírálóbizottság összetételére

- Kell egy elnök, egy tag, egy titkár, 2 opponens (egyik külsős, nem semmelweises): <https://semmelweis.hu/phd/dokumentumok/letoltheto-dokumentumok/>
- alá kell írnia a témavezető(k)nek és az adott Doktori Iskola vezetőjének

10. A jelölt 30 napon belül keltezett munkáltatói igazolása

- egyéni vállalkozó esetén magadnak állítod ki

11. a közlemények PDF-ként

12. nyilatkozat eredetiségről, szerzői jogról: hogy nem plágizáltál, te írod alá <https://semmelweis.hu/phd/dokumentumok/letoltheto-dokumentumok/>

13. Nyilatkozat az értekezéshez felhasznált közleményben szereplő saját eredményekről: minden cikkről külön-külön.

<https://semmelweis.hu/phd/dokumentumok/letoltheto-dokumentumok/>

Itt azt kell felsorolni, hogy az adott cikkből melyik ábrát és táblázatot használtad fel a disszertációban, a cikkek ábra száma szerint. Ezt alá kell írnia az első szerzőknek, levelező szerzőknek és az utolsó szerzőknek, ha ezekből megosztott első/utolsó szerző volt, akkor mindkettőnek.

14. Nyilatkozat a házi védelem jegyzőkönyve alapján történt módosításokról: ezt a témavezető írja alá

(<https://semmelweis.hu/phd/dokumentumok/letoltheto-dokumentumok/>)

15. Benyújtás előtt a disszertációt el kell küldeni plágium ellenőrzésre:

Plágium ellenőrzésre kizárólag a disszertációt kell beküldeni a phd.oktatasadmin@semmelweis.hu email címre, ha innen visszaérkezett a dokumentum, utána lehet a disszertációt a leadandó dokumentumokkal együtt benyújtani

16. Az új szabályzat szerint félévente egyszer részt kell venni nyilvános védelem. Ezek aláírt dokumentumait szintén csatolni kell a disszertáció benyújtásakor.